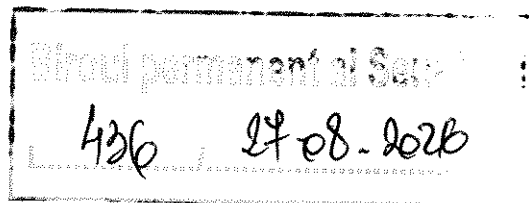

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil și a Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă*, inițiată de domnul deputat S.O.S Nini-Alexandru Pascalini (Bp. 329/2026).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, precum și a *Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul instituirii unor garanții minime de transparență, informare și protecție procedurală pentru debitorii persoane fizice în cazul cesiunilor de creanță și al executării silite pornite de cesionari sau de entități care acționează în numele acestora.

În acest sens, se propun, în principal:

- reglementarea efectelor plății parțiale efectuate de debitor ulterior comunicării cesiunii;
- instituirea obligației cesionarului de a comunica debitorului o situație detaliată, defalcată și verificabilă a debitului;
- stabilirea unor condiții suplimentare pentru încuviințarea executării silite a creanțelor cesionate împotriva debitorilor persoane fizice, inclusiv sub aspectul documentelor ce trebuie comunicate acestora;
- reglementarea consecințelor necomunicării situației debitului asupra executării silite și asupra dobânzilor, penalităților și a altor accesorii aferente creanței

II. Observații

1. Referitor la propunerea de completare a dispozițiilor art. 2538 NCC un nou alineat, alin. (2¹), în sensul stabilirii unui regim juridic diferit în privința efectelor recunoașterii de datorie asupra termenului de prescripție în cazul în care creanța a fost cedată, nu poate fi primită.

Apreciem că împrejurarea că executarea creanței se realizează față de creditorul inițial sau față de un cesionar al creanței nu ar putea reprezenta un temei suficient pentru stabilirea unor reguli speciale în materie de întrerupere a prescripție prin recunoaștere de datorie.

Mai mult, prevederile art. 2538 alin. (2) NCC prevăd deja că recunoașterea tacită trebuie să rezulte fără echivoc, iar plata parțială este doar un exemplu de act de recunoaștere tacită, nu o recunoaștere automată a întregii datorii.

Prin urmare, sintagma conform căreia plata parțială „*nu constituie, prin ea însăși, recunoaștere neechivocă a întregului debit*” este, în esență, declarativă și redundantă.

În plus, chestiunea opozabilității cesiunii de creanță față de debitorul cedat este deja reglementată la art. 1578 NCC, nemaifiind necesară reluarea acestei problematice și în cadrul instituției prescripției extinctive.

De asemenea, după cum rezultă din dispozițiile propuse la art. 1578 NCC, preconizata procedură specială de comunicare a cesiunii de creanță vizată de noile alineate ale acestui text de lege ar urma să fie aplicabilă numai în cazul cesiunilor de creanță vizând anumite categorii determinate de contracte, respectiv contracte de credit, contracte de consum, contracte de servicii ori alte raporturi juridice încheiate între un profesionist și un debitor persoană fizică. Or, soluția legislativă propusă la art. 2538 alin. (2¹) NCC are în vedere toate cesiunile de creanță în care calitatea de debitor cedat aparține unei persoane fizice, fiind vorba, prin urmare, de o evidentă necorelare între propunerile formulate la art. 1578 NCPC și cele formulate la art. 2538 NCPC.

De altfel, observația este valabilă și în privința propunerilor de modificare a NCC, care, la rândul lor, nu par a fi corelate cu soluțiile propuse la art. 1578 NCC.

2. În ceea ce privește propunerea de completare a dispozițiilor art. 1578 NCC cu cinci noi alineate, alin. (6)-(10), precizăm că, din analiza soluțiilor legislative care urmăresc completarea art. 1538 NCC,

rezultă că acestea ar urma să fie aplicabile numai în cazul cesiunilor de creanță vizând anumite categorii determinate de contracte, respectiv contracte de credit, contracte de consum, contracte de servicii ori alte raporturi juridice încheiate între un profesionist și un debitor persoană fizică, iar nu oricăror tipuri de raporturi convenționale.

Totodată, se poate observa că normele propuse au un preponderent caracter tehnic și normează unele aspecte de detaliu referitoare la executarea creanțelor cesionate.

De asemenea, se mai poate afirma că normele propuse par să urmărească protecția unor anumite categorii de consumatori, nefiind stabilite în beneficiul tuturor debitorilor cedați.

Astfel, opinăm că soluțiile propuse nu se încadrează din punct de vedere structural în arhitectura NCC, act normativ care reprezintă dreptul comun în materie civilă și care, în privința cesiunii de creanță, reglementează doar unele norme de principiu.

Prin urmare, în măsura în care în practică este identificată o nevoie reală de asigurare a unei protecții suplimentare a debitorilor cedați din anumite categorii de contracte, ar putea fi analizată necesitatea instituirii unor măsuri de protecție la nivelul legislației speciale, iar nu în cuprinsul NCC.

În acest scop, ar putea fi avută în vedere legislația în materia protecției consumatorilor sau cea privind anumite domenii sectoriale cum ar fi domeniul contractelor de credit sau cel referitor la furnizarea de servicii.

De altfel, în privința raporturilor dintre creditorul inițial, cesionar și debitorul cedat, dispozițiile art. 1578 NCPC reglementează doar chestiunea opozabilității operațiunii de cesiune, iar nu și aspectele ulterioare legate de executarea creanței. Or, normele propuse îngreunează procedura de realizarea a opozabilității, cu consecința faptului că, potrivit art. 1578 alin. (1) NCC, cesionarul poate pretinde realizarea dreptului său de creanță doar după acest moment.

Mai mult, prevederile art. 1578 alin. (1) lit. b) NCC stabilesc deja că în comunicarea scrisă a cesiunii trebuie să cuprindă date privind identitatea cesionarului, precum și identificarea în mod rezonabil a creanței cedate.

De asemenea, prevederile alin. (3) ale aceluiași text de lege stabilesc că atunci când comunicarea cesiunii este făcută de cesionar, debitorul îi poate cere acestuia să îi prezinte dovada scrisă a cesiunii.

Astfel fiind, NCC instituie deja o serie de garanții menite să asigure protecția debitorului cedat, fără a transforma procedura cesiunii de creanță într-o operațiune juridică complicată.

3. În ceea ce privește propunerea de completare a art. 663 din *Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă* (NCPC) cu un alineat nou, alin. (5), precizăm că, înainte de a analiza soluția legislativă propusă, modificarea art. 663 NCPC nu poate viza completarea cu un alineat nou, alin. (5), întrucât textul de lege asupra căruia se intervine are deja 5 alineate. *De lege lata*, prevederile art. 663 alin. (5) stipulează că „*creanțele cu termen și cele condiționale nu pot fi puse în executare, însă ele pot participa, în condițiile legii, la distribuirea sumelor rezultate din urmărirea silită a bunurilor aparținând debitorului*”. Or, autorii inițiativei legislative lasă în mod nejustificat în afara legii ipoteza reglementată în prezent de art. 663 alin. (5) din NCPC, aspect de natură să afecteze desfășurarea procedurilor de executare silită.

Prin urmare, era necesară reanalizarea textului propus, inclusiv sub aspectul modalității concrete de realizare a inserției normative în cuprinsul art. 663 NCPC.

Semnalăm și redactarea deficitară a propunerii formulate, întrucât caracterul lichid al unei creanțe nu poate fi stabilit în funcție de „*însoțirea*” cererii de executare silită de o situație detaliată privind cuantumul creanței, fiind, spre exemplu, preferabilă o formulare care să stabilească faptul că lichiditatea unei creanțe se determină și cu luarea în considerare a unor date privind cuantumul actualizat al acesteia, situația dobânzilor etc.

Totodată, apreciem că lichiditatea unei creanțe nu poate fi determinată de îndeplinirea în prealabil a unei obligații de informare, astfel cum ar rezulta din teza finală a normei propuse ca alin. (5) al art. 663 NCPC, aspect care nu are nicio legătură cu operațiunea concretă de calcul ce privește stabilirea cuantumului unei creanțe.

Prin urmare, lichiditatea creanței nu poate fi legată de existența unei situații detaliate comunicate anterior debitorului, deoarece s-ar realiza o confuzie între verificarea cuantumului și îndeplinirea unei obligații de informare, întrucât lichiditatea privește determinabilitatea obiectului creanței, iar nu conduita creditorului înainte de sesizarea executorului judecătoresc.

De asemenea, considerăm că prevederile actuale ale art. 663 alin. (3) NCPC, care stabilesc că creanța este lichidă atunci când obiectul ei este determinat sau când titlul executoriu conține elementele care permit

stabilirea lui, nu exclud, în procesul de stabilire a cuantumului unei creanței, și luarea în considerare a altor date și informații decât cele menționate expres în titlul executoriu, astfel că intervenția legislativă nu pare a fi necesară.

Astfel, determinabilitatea unei creanțe rezultă din coroborarea titlului executoriu cu ansamblul datelor care rezultă din raportul juridic obligațional, precum natura contractului, soldul datorat, graficul de rambursare, plățile efectuate, dobânzile și penalitățile datorate, precum și orice alte repere și informații relevante. Ca atare, o interpretare restrictivă ar goli de conținut sintagma „*elemente care permit stabilirea*” și ar conduce, în definitiv, la blocarea procesului de executarea silită.

De altfel, și în doctrină¹, s-a arătat că creanța este lichidă atunci când cuantumul ei este determinat prin chiar titlul de creanță sau este determinabil cu ajutorul actului de creanță sau al unor înscrisuri, nu doar autentice, ci și înscrisuri sub semnătură privată emanând de la debitor, recunoscute de acesta sau opozabile debitorului în considerarea dispozițiilor legale sau a clauzelor stipulate în actul de creanță.

În plus, chiar și în măsura în care s-ar admite necesitatea promovării unei astfel de soluții, nu rezultă justificarea pentru care un asemenea proces de stabilire a caracterului determinabil al unei creanței ar fi aplicabil numai în cazul obligațiilor care au făcut obiectul unei cesiuni de creanță.

4. În ceea ce privește art. II pct. 2, pct.3, pct. 5 și pct.6 din inițiativa legislativă, precizăm că, la o analiză *prima facie*, propunerile formulate par să repete aceeași ipoteză normativă, aspect care este de natură să afecteze claritatea, previzibilitatea și accesibilitatea actului normativ.

Apreciem că, pentru surprinderea intenției de reglementare, ar fi fost suficient un singur text de lege care să precizeze condiția suplimentară necesară pentru încuviințarea executării silite și sancțiunea aferentă în caz de nerespectare.

Spre exemplu, în măsura în care instanța de executare respinge cererea de încuviințare a executării silite pentru nerespectarea condițiilor prevăzute de lege, este evident că soluția se bazează pe efectuarea unei verificări prealabile în acest sens.

¹ G.C. Frențiu, D-L. Băldean, *Noul Cod de procedură civilă. Comentat și adnotat*, ed. Hamangiu, București, 2013, p. 1004.

Prin urmare, prin raportare la conținutul propunerii formulate la art. 666 alin. (5¹), propunerea de introducere a unui articol nou, art. 666¹, este redundantă.

Mai mult, și propunerea formulată la art. 666² tratează încă o dată problematica sancțiunii pentru nerespectarea obligației de informare prealabile și nepunere a situației detaliate, defalcate și verificabile a debitului, stipulând de această dată în mod expres, că o cerere de executare silită care nu îndeplinește aceste condiții trebuie respinsă ca prematură. După cum este știut, sancțiunea prematurității intervine în cazurile în care o cerere este formulată sau un act este îndeplinit mai devreme de un termen prevăzut de lege sau stabilit de instanță. Or, astfel cum au fost formulate, condițiile suplimentare care ar trebui să fie îndeplinite în cazul punerii în executare pe cale silită a creanțelor cesionate țin mai degrabă de admisibilitatea cererii, iar nu de prematuritatea acesteia.

Totodată, trebuie arătat că, *de lege lata*, prevederile art. 666 alin. (5) pct. 4 stabilesc că instanța verifică dacă creanța este lichidă, iar în cazul în care acesta condiție nu este îndeplinită, cerere de încuviințare a executării silite este respinsă.

Așa cum am arătat și mai sus, verificarea îndeplinirii condiției caracterului lichid al creanței se realizează nu doar pe baza titlului executoriu, ci și cu luarea în considerare și a altor date și informații relevante.

Prin urmare, considerăm că nu este necesară reiterarea în cuprinsul unor noi texte de lege a precizării că instanța verifică dacă creanța este lichidă, precum și elementele prin raportare la care se realizează această verificare.

5. În ceea ce privește propunerea de completare a art. 709 din *Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă* (NCPC) (art.II pct.4 din inițiativa legislativă) cu un alineat nou, alin. (1¹), în sensul stabilirii unui regim juridic diferit în privința efectelor recunoașterii de datorie asupra termenului de prescripție în cazul în care creanța a fost cedată, nu poate fi primită. Reiterăm și în privința acestei propuneri observațiile formulate cu privire la propunerea de completare a dispozițiilor art. 2538 NCC cu un nou alineat, alin. (2¹), în sensul că cesiunea creanței care face obiectul executării silite nu justifică instituirea unui regim juridic special și derogatoriu în privința prescripției dreptului de a obține executarea silită.

În cazul admiterii soluției legislative propuse, pentru creanțele în care, calitatea de debitor cedat aparține unei persoane fizice, nu ar mai fi

posibilă întreruperea prescripției prin recunoașterea tacită a datoriei, care *de lege lata*, așa cum s-a arătat în doctrină², rezultă din acte sau manifestări neechivoce care atestă existența dreptului creditorului. Pentru ca recunoașterea tacită să producă efecte întreruptive, trebuie să fie fermă, neîndoielnică și, bineînțeles, trebuie făcută în interiorul termenului de prescripție, iar nu după împlinirea lui.

6. Cât privește dispozițiile propuse la art. III din inițiativa legislativă, observăm că acestea tratează doar succesiunea în timp a prevederilor de drept procesual civil, dispozițiilor de drept material urmând a le fi aplicabil art. 6 din NCC.

Semnalăm redactarea deficitară a normei propuse la alin. (1) al art. III, care stipulează că prevederile legii de modificare se aplică cererilor de executare silită formulate după data intrării sale în vigoare, precum și cererilor de încuviințare a executării silite aflate în curs de soluționare la această dată. Or, nu se admite ca în cuprinsul aceleiași norme să se stabilească două reguli de aplicare în timp contradictorii, nefiind clar și previzibil căruia regim juridic se vor supune procedurile de executare silită în curs la data intrării în vigoare a legii de modificare a NCPC.

Prin urmare, considerăm că, în scopul evitării dificultăților de interpretare și aplicare a legii, era necesară revizuirea soluției legislative propuse.

Mai mult, în cazul executărilor silite în curs, nu reiese cum ar trebui să se realizeze aplicarea atât a prevederilor art. 663 alin. (5) NCPC, art. 664 alin. (2¹) NCPC, art. 666 alin. (5¹) NCPC, art. 666¹ NCPC și art. 666² NCPC, cât și a prevederilor art. III alin. (2)-(4).

Ca atare, în situațiile în care cererile de executare silită au parcurs etapa încuviințării și se află într-o stare avansată a procesului de executare, efectuarea operațiunilor indicate de textele de lege amintite fie nu mai este posibilă, fiind depășită etapa procedurală corespunzătoare, fie nu ar mai produce efecte juridice.

7. Învederăm, și cu această ocazie, imperativul realizării unei intervenții sistematizate asupra reglementărilor fundamentale, cum este cazul și al NCC și NCPC.

Astfel, menționăm că se află în dezbatere parlamentară mai multe inițiative legislative parlamentare vizând modificarea și completarea

² A se vedea M.Nicolae în V.M Ciobanu, M. Nicolae (coord), *Noul cod de procedură civilă comentat și adnotat*, vol. II, Ed. Universul Juridic, București, 2016, p.628

Codului civil și a Codului de procedură civilă care propun, întocmai ca inițiativa legislativă analizată, modificări și completări punctuale ale acestor acte normative, fiind de dorit ca intervențiile legislative asupra acestor reglementări fundamentale să nu fie realizate prin demersuri succesive, de mică amploare și apropiate în timp, aceasta din perspectiva impactului lor - pe multiple planuri - asupra realizării actului de justiție

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Ilie-Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului